ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ДІКЗ «МЕДЖИБІЖ»
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU

V Міжнародна наукова конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НУМІЗМАТИКИ У СИСТЕМІ СПЕЦІАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Тези доповідей
21 - 22 червня 2018 р.

Меджибіж – Переяслав-Хмельницький – Кропивницький – Київ

2018

УДК: 737.1: 930.1/902.1
ББК: 63.2
А 43

Актуальні проблеми нумізматики у системі спеціальних галузей історичної науки: тези доповідей V міжнародної науково-практичної конференції, 21–22 червня 2018 р. – Меджибіж – Переяслав-Хмельницький – Кропивницький – Київ, 2018. – 183 с.

До збірника включено тези доповідей учасників V міжнародної науково-практичної конференції з проблем нумізматики та історії грошового обігу.

Тези, що увійшли до випуску, можуть бути корисними фахівцям у галузі спеціальних знань історичної науки, архівним, бібліотечним, музейним працівникам, археологам, науковцям, експертам-мистецтвознавцям, викладачам, аспірантам, студентам ВНЗ гуманітарного профілю.

Редакційна колегія:
Коцур В.П., д.і.н., професор, академік НАПН України (головний редактор), **Черновол М.І.**, д.т.н., член-кореспондент НААН України, **Орлик В.М.** д.і.н., проф. (науковий редактор), **Івакін Г.Ю.**, д.і.н., проф., член-кореспондент НАН України, **Реєнт О.П.** д.і.н., проф., член-кореспондент НАН України, **Сосновська Т.В.**, засл. прац. культури України, **Погорілець О.Г.**, **Кулешов С.Г.**, д.і.н., проф., **Мільчарек Маріуш**, док. габ, проф., **Дергачова Л.В.**, док. габ., **Філіпов Кшиштоф**, док. габ., проф., **Циганенко Л.Ф.**, д.і.н., проф., **Бойко-Гагарін А.С.**, к.і.н. (відповідальний секретар).

Рекомендовано до друку Вченою радою
Центральноукраїнського національного технічного університету
(Протокол № 9 від 29 травня 2018 р.)
та Вченою радою ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».
(Протокол № 9 від 15.травня.2018 р.).

За достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

ЗМІСТ

Mielczarek Mariusz
POZYCJA NIKONION W OBIEGU I PRODUKCJI MONETARNEJ OŚRODKÓW PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO WYBRZEŻA MORZA CZARNEGO……9
Ніколаєв Микола
МОНЕТНІ МАГІСТРАТИ ОЛЬВІЇ 380 – 330 РР. ДО Н.Е……10
Орлик Василь
СКАРБ ОЛЬВІЙСЬКИХ «БОРИСФЕНІВ» ІЗ С. ЯСЕЛКА ОЧАКІВСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ……..13
Швець Дмитро
СРІБНА ДРАХМА ОЛЬВІЇ ІЗ НАДКАРБУВАННЯМИ……15
Надвірняк Олександр, Погорілець Олег
ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ЦЕНТРІВ ВИРОБНИЦТВА Т. ЗВ. «ЛИТИХ» ДЕНАРІЇВ І – ІІІ СТОЛІТЬ Н.Е. НА ТЕРЕНАХ ПОШИРЕННЯ ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ……...17
Шостопал Анатолій
ЗНАХІДКИ БОСПОРСЬКИХ МОНЕТ НА ЧЕРКАЩИНІ……21
Авраменко Віталій
ШТЕМПЕЛЬ ДЛЯ КАРБУВАННЯ ФАЛЬШИВИХ БОСПОРСЬКИХ СТАТЕРІВ ІІІ СТ. Н.Е. З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ……27
Пересунчак Олександр, Тупчієнко Микола
МОНЕТИ РИМСЬКОГО ЧАСУ З МУЗЕЙНОГО ЗІБРАННЯ ЗАВАЛЛІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І – ІІІ СТУПЕНІВ» ГАЙВОРОНСЬКОГО РАЙОНУ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ГРОШОВИХ ВІДНОСИН ІМПЕРІЇ З ВАРВАРСЬКИМ СВІТОМ……...32
Анохін Олег
ДО ПИТАННЯ ЧАСУ КАРБУВАННЯ ТА ОБІГУ ВАРВАРСЬКИХ НАСЛІДУВАНЬ……35
Мизгін Кирило
БАЗА ДАНИХ ЗОЛОТИХ РИМСЬКИХ МОНЕТ, ЗНАЙДЕНИХ НА ТЕРРИТОРІЇ БАРБАРИКУМУ: RGCB ONLINE……38
Шапринський Володимир
РОЛЬ СРІБЛЯНИКІВ ТА АРАБСЬКИХ ДИРХЕМІВ У ГРОШОВОМУ ОБІГУ КИЇВСЬКОЇ РУСІ……42
Івакін Гліб, Івакін Всеволод, Баранов В'ячеслав
СПРОБА КАРБУВАННЯ (?) ВІЗАНТІЙСЬКИХ МОНЕТ У ДАВНЬОМУ КИЄВІ (ПОПЕРЕДНЄ ПОВІДОМЛЕННЯ)……..48
Wawrzczak Roksana
ANALIZA ILOŚCIOWA I MIEJSC WYSTĘPOWANIA WCZESNOŚREDNIOWIECZNYCH DENARÓW CZESKICH NA OBECNYCH ZIEMIACH POLSKI……50
Бойко-Гагарін Андрій, Осипенко Максим
МІДНІ МОНЕТИ ВІЗАНТІЇ З КИЄВА З КОЛЕКЦІЇ СІМ"Ї БОГДАНА ТА ВАРВАРИ ХАНЕНКІВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НМІУ)……...51
Гулецкий Дмитрий, Богуш Анатолий
О НАХОДКЕ ДРЕВНЕРУССКИХ СВИНЦОВЫХ ПЛОМБ XI – XIII ВВ. НА ЮГО-ЗАПАДЕ ПОЛОЦКОЙ ЗЕМЛИ……53
Моисеенко Никита
КИЕВСКИЕ ГРИВНЫ КОНЦА XI – ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ XIII ВВ……....56
Кулєшов Сергій
РІДКІСНИЙ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДЕНАРІЙ XIII СТОЛІТТЯ, ЗНАЙДЕНИЙ В УКРАЇНІ……60
Литвинчук Олександр
ЩОДО ІКОНОГРАФІЇ ДЕНАРІЇВ ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА……62

Дергачева Лилия
БУРУЙЕНЕШТСКИЙ КЛАД XIV ВЕКА КАК ОСНОВОПОЛАГАЮЩИЙ ФАКТОР В ДАТИРОВКЕ РАННИХ ЭМИССИЙ МОЛДАВСКОГО ГОСПОДАРЯ ПЕТРА I МУШАТА...67
Саввов Ростислав
ПЕЧАТКА «КОРИБУТА» – РЕЧОВИЙ ДОКАЗ ДАВНЬОГО ФАЛЬШУВАННЯ…….68
Зайончковський Юрій, Тішкін Володимир
ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРСОНІФІКОВАНІ НАЙМЕНУВАННЯ МОНЕТНИХ ДВОРІВ НА ПІЗНІХ ДЖУЧИЖСЬКИХ СРІБНИХ МОНЕТАХ…….72
Курок Олександр, Бакалець Олексій
СКАРБ ЗОЛОТООРДИНСЬКИХ, ТУРЕЦЬКИХ І ТАТАРСЬКИХ МОНЕТ XIV – XVI СТ. ІЗ С. УСТЯ БЕРШАДСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ……75
Зразюк Зінаїда
ДО ПИТАННЯ ПРО АТРИБУЦІЮ І ДАТУВАННЯ СКАРБУ ІЗ С. ТАРАСОВИЧІ ЖУКІВСЬКОГО Р-НУ КИЇВСЬКОЇ ОКРУГИ (ЗНАХІДКА 1928 Р.)……...80
Матеша Дмитрий
НОВЫЙ ТИП СЧЕТНОГО ЖЕТОНА ДМИТРИЯ ХАЛЕЦКОГО……85
Коцур Віктор
ПОРТУГАЛ БОГЕМІЇ З КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОГО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ЗАПОВІДНИКА……..89
Янов Дмитро
НОВІ ДАНІ ПРО ЗНАХІДКИ ОСМАНСЬКИХ МОНЕТ У БУДЖАКУ…….90
Кокоржицька Тетяна, Корпусова Ірина
НОВІ НУМІЗМАТИЧНІ ЗНАХІДКИ XV – XIX СТ. З ТЕРИТОРІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ….92
Джесмеджиян Артём
НАХОДКА СЕРЕБРЯНОГО ФАЛЬШИВОГО ТРОЯКА ВРЕМЕН СИГИЗМУНДА III ВАЗА В ОКРЕСНОСТЯХ Г. БЕЛЬЦ……..94
Пінкасевич Олег, Саламаха Владислав
ТРИ СКАРБИ XVII СТ. З-ПІД УМАНІ……..97
Крицук Роман
КЛАД ШЕЛЯГОВ XVII ВЕКА ИЗ-ПОД ИМЕНИЯ КАЛЬЗБЕРГ (НАХОДКА 1911 ГОДА, РАДОШКОВИЧСКАЯ ВОЛОСТЬ ВИЛЕЙСКОГО УЕЗДА ВИЛЕНСКОЙ ГУБЕРНИИ) ИЗ СОБРАНИЯ НИМРБ……..100
Бутко Андрій
НУМІЗМАТИЧНА КОЛЕКЦІЯ СВІТЛОВОДСЬКОГО МІСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ГРОШОВОГО ОБІГУ ЗАДНІПРСЬКИХ МІСЦЬ ГЕТЬМАНЩИНИ…….103
Синчук Иван
МОНЕТЫ ИЗ РАСКОПОК НА БЫВШЕМ ОСТРОВЕ ЛОМЗЕ В Г. КАЛИНИНГРАДЕ В 2006 Г……106
Скороход Ольга
МОНЕТНИЙ ДВІР У САДГОРІ В ІСТОРІОГРАФІЇ……...110
Безпалько Владислав
ОСОБЛИВОСТІ ПОБУТУВАННЯ МОНЕТНО-ЛІЧИЛЬНИХ НАЙМЕНУВАНЬ У ГЕТЬМАНЩИНІ XVIII СТ. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НМІУ)……114
Filipow Krzysztof
IGNACY CEJZYK – FAŁSZERSKI EPIZOD Z MIĘDZYBORZA NA PODOLU……..118
Родіонова Олена
КОЛЕКЦІЯ ПЕЧАТОК ШЛЯХЕТНИХ РОДИН КІНЦЯ XVIII – XIX СТОЛІТЬ У СФРАГІСТИЧНІЙ КОЛЕКЦІЇ НМІУ……...122
Носачов Сергій
ОСОБЛИВОСТІ СФРАГІСТИКИ XIX СТ. (НА МАТЕРІАЛАХ КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ)…….126

Сустрєтов Анатолій
ГРОШОВА РЕФОРМА Є.Ф. КАНКРІНА (ІСТОРІОГРАФІЯ СЕРЕДИНИ XIX – XXI СТ.)...130
Пасічник Наталія
ПАРАЛЕЛЬНИЙ ОБІГ ГРОШЕЙ ЯК СУПЕРЕЧЛИВЕ ЯВИЩЕ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ЗА ЧАСІВ Є.Ф. КАНКРІНА……..133
Шпортун Оксана
РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ КАЗЕННИМИ ПАЛАТАМИ У НАДДНІПРЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ……136
Орлик Світлана
НУМІЗМАТИЧНІ ТА БОНІСТИЧНІ ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ГРОШОВОГО ОБІГУ В ГАЛИЧИНІ Й БУКОВИНІ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ……...139
Скопненко Богдан
ІДЕНТИФІКАЦІЙНІ ЖЕТОНИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ. ПИТАННЯ НАУКОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ……..142
Ластовський Валерій
ЛИСТ О. ОЛЕКСАНДРОВА ДО В. ЛЯСКОРОНСЬКОГО З ПРИВОДУ ТЕХНІКИ КОПІЮВАННЯ МОНЕТ……146
Kuklik Barbara
REFORMA WALUTOWA 1950 ROKU W POLSCE……149
Шустек Збышек
СИТУАЦИЯ НА ДЕНЕЖНОМ РЫНКЕ ЧЕХОСЛОВАКИИ И ПОВЕДЕНИЕ НАСЕЛЕНИЯ НАКАНУНЕ ДЕНЕЖНОЙ РЕФОРМЫ 1953 Г. (ПО МАТЕРИАЛАМ МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ И ГОСУДАРСТВЕННОЙ СБЕРКАССЫ)……152
Манзуренко Віталій
ОУН І СТАНОВЛЕННЯ НАГОРОДНОЇ СИСТЕМИ УПА……153
Іщук Олександр
БОФОН РОБОТИ НІЛА ХАСЕВИЧА В КОЛЕКЦІЇ НМІУ……...158
Лазаренко Володимир
ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДАЛІ «ВЕТЕРАН ПРАЦІ» ТА ПОСВІДЧЕННЯ ДО НЕЇ……161
Бривко Микола
ЧОРНОБИЛЬСЬКА НУМІЗМАТИКА: ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА…….166
Барашкова Оксана
НАБІР ШТЕМПЕЛІВ ПАМ'ЯТНОЇ ДВАДЦЯТИГРИВНЕВОЇ МОНЕТИ «ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ»……170
Гуржій Іванна, Деменко Людмила
ВИДАННЯ З НУМІЗМАТИКИ У ВІДДІЛІ БІБЛІОТЕЧНИХ ЗІБРАНЬ ТА ІСТОРИЧНИХ КОЛЕКЦІЙ ІНСТИТУТУ КНИГОЗНАВСТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО……173
Шатайло Юрій
МИСТЕЦТВОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ПРЕДМЕТІВ НУМІЗМАТИКИ ЯК СКЛАДОВА ФІКСУВАННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ПРЕДМЕТ……...176

Рис. 2.
Сучавська підробка прибалтійського соліда часів королеви Христини, що імітує 1640 рік.

Рис. 3.
Російська імперія, 5 копійок 1727 року.

Література

1. Караката М.М. Давнє минуле Андрусівки (Історія села). 50-річчю Радянської влади присвячується. – Київ, 1967. – 112 с.
2. Котляр М.Ф. Нариси історії обігу й лічби монет на Україні XIV – XVIII ст. – К.: Наук. думка, 1981. – 240 с.
3. Oriental Coins Database [Electronic resource]. Access Mode: https://www.zeno.ru/showphoto.php?photo=199064. – Title from screen. – Actuality: 09.06.2018.

Синчук Иван

МОНЕТЫ ИЗ РАСКОПОК НА БЫВШЕМ ОСТРОВЕ ЛОМЗЕ В Г. КАЛИНИНГРАДЕ В 2006 Г.

THE COINS FROM THE EXCAVATIONS ON THE FORMER LOMZE ISLAND IN KALININGRAD IN 2006

В 2006 г. во время охранных археологических раскопок на месте строительства этнографического и торгово-ремесленного центра «Рыбная

деревня» на бывшем острове Ломзе в г.Калининграде[13] было найдено 11 монет. В основном монеты были прусские (Прусское герцогство, Королевство Пруссия), одна Речи Посполитой (г.Эльблёнг) и одна монета Великобритании. Они датируются к. 17 – сер. 19 в., что соответствует выявленным керамическим материалам в слое бытового и строительного мусора, интенсивно откладывавшегося у р.Преголь в этот период. Поднятие берегов реки производилось с к. 18 в. за счет пепла пожарищ – ближайшие районы города горели в 1769, 1775 и 1811 гг. [2]. Отсутствие монет с более поздними датами говорит о некотором благоустройстве этой территории во вт. пол. 19 в. В нач. 20 в. район бывших заливных лугов начал интенсивно застраиваться.

Стоит отметить неравномерное хронологическое распределение монет по изучаемой территории. Выше по течению р.Преголь в пятне застройки объекта 9 больше старых монет, ниже, к пятну застройки объекта 6, возрастает доля новых монет. Любопытно, что количество единичных находок монет меньше найденных на этой же площади копилок – всего обнаружено в разной степени фрагментированности 18 керамических копилок с шириной щели монетоприемника 2,5-3,5 мм и длиной от 24 до 39 мм (по нескольким экземплярам). Точно также копилки образуют две хронологических территориально обособленных группы: одна посл. трети 18 – п. четв. 19 в., вторая – п.п. 19 в. [3]. Как диаметр, так и толщина монет позволяли всем найденным монетам проходить в монетоприемник копилок с большим запасом. Очевидно, что монеты, найденные во время раскопок, не характеризуют денежное обращение, поскольку представлены, как можно заметить при сравнении их линейных параметров с размерами щелей копилок, только мелкими номиналами.

Королевство Пруссия было образовано в 1701 г. на землях Прусского герцогства, которые не входили в состав Священной Римской империи германской нации, поскольку являлись суверенным владением Гогенцоллернов. Помощь императору Леопольду в Войне за испанское наследство имела результатом императорское согласие на коронование курфюрста в Пруссии. Герцог Прусский и курфюрст Бранденбургский Фридрих III получил королевский титул в части своих независимых владений и стал величаться королем прусским Фридрихом I. Прусские монархи до 1772 г. (год раздела Речи Посполитой) использовали «ограничительный» титул «король в Пруссии» (König in Preußen).

Три монеты имеют обозначение монетного двора: E – Кенигсбергский (дрейгрошер 1753 г., зехсгрошер 1763 г.), A – Берлинский (пфенниг 1852 г.). На аверсе эльблёнгского солида Августа III сдвоенное изображение со смещением, эта монета считается довольно редкой [8, №224]. По найденным прусским монетам прослеживается тенденция увеличения толщины монетного кружка мелких номиналов с течением времени: в 18 в. – 0,3-

[13] Раскопки выполнялись под руководством Калашникова Е.А.

0,7 мм, в п.п. 19 в. – 0,9-1,1 мм. Соотношение осей изображений прусских монет правильное (табл. 1).

Плохо сохранившаяся на английском полупенни 1747 г. дата восстанавливается по особенностям палеографии: 1729-1742 гг. в легенде полупенни использовалось написание GeorgiUs, а в 1746-1748 гг. – GeorgiVs. Возможно, найденный полупенни связан каким-то образом с союзническими отношениями Пруссии и Великобритании. В Семилетней войне 1756-1763 гг. на стороне Пруссии против коалиции Австрии, России, Франции и Швеции выступили Великобритания и Ганновер (Георг II, король Великобритании и Ирландии, был также курфюрстом Ганновера). Т.н. «Дипломатическая революция» 1756 г. («переворачивание альянсов») привела к созданию новых дипломатических союзов – англо-прусского и австро-французского, она определила расклад сил в Европе накануне Семилетней войны. В советской и российской историографии недооценивается мировой размах Семилетней войны (также известна как третья Силезская война в Австрии, Померанская война в Швеции, франко-индейская война в США, Завоевательная война в Канаде, Карнатикская война в Индии). Военные операции производились не только на европейском, но и на обособленных североамериканском, центральноамериканском, южноамериканском и азиатском театрах военных действий [1]. Стоит отметить находки монет Великобритании вт. пол. 18 в. в Литовской Республике. На территории Литвы в Клайпедском (Мемельском) крае (ранее принадлежал Королевству Пруссия) по состоянию на 2000 г. в г.Клайпеде найдены две монеты Великобритании: английский полупенни 1769 г., пенни 1797 г. и в г.Каунасе ирландский полупенни 1783 г. [7, p. 11].

Калининградская обл. РФ остается белым пятном в плане фиксации монетных находок, публикуемый комплекс единичных археологического происхождения монет из «Рыбной деревни» г.Калининграда является небольшим вкладом в развитие нумизматических исследований региона.

Иллюстрации

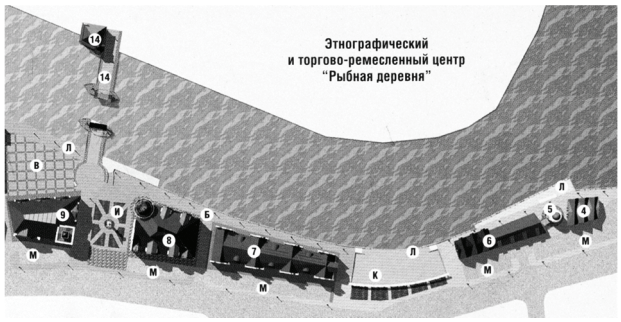

Рис.1. Схема расположения объектов строительства первой очереди «Рыбной деревни» г.Калининграда (арабскими цифрами обозначены номера объектов).

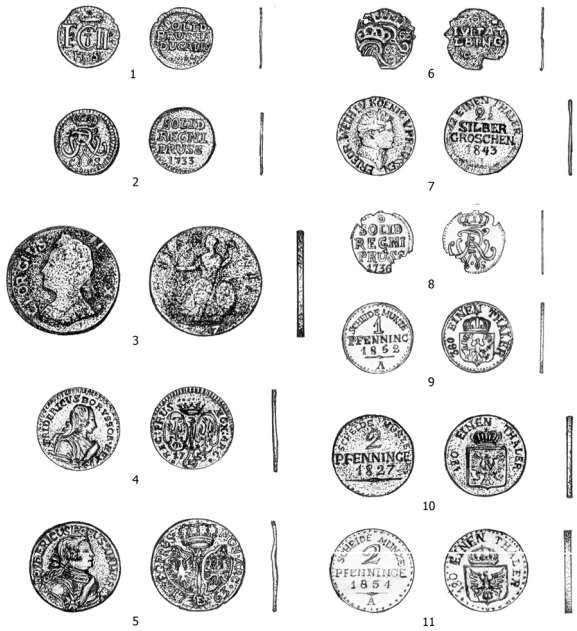

Рис.2. Прорисовки монет, найденных во время охранных археологических работ на объектах строительства первой очереди «Рыбной деревни» г.Калининграда, нумерация в соответствии с табл.1. (масштаб 1:1).

Таблиця 1

Монеты из раскопок на бывшем острове Ломзе в г.Калининграде в 2006 г.

№ п/п	Объект	Государство	Монарх / Годы правления	Номинал	Год	Диам. (мм)	Толщ. (мм)	С.о.	№ по каталогу/ Примечание
1	9-1	Прусское герцогство	Фридрих III (I) 1688-1701 (1713)	солид	1693	15,0	0,3	12	Dost 1990: №1343-1345
2	9-СВ часть	Королевство Пруссия	Фридрих Вильгельм I 1713-1740	солид	1733	16,0	0,3	12	Dost 1990: №1646 Восточнопрусская региональная монета
3	9-5	Великобритания	Георг II 1727-1760	½ пенни (halfpenny)	1747	28,0	2,0	6	Seaby 1978: №3719 Krause 1978: 579.2
4	9-1	Королевство Пруссия	Фридрих II 1740-1786	дрейгрошер (Drejgröscher)	1753	20,0	0,6	12	Dost 1990: №1916 Восточнопрусская региональная монета E – Кенигсберг
5	9-1	Королевство Пруссия	Фридрих II 1740-1786	зехсгрошер (Sechsgröscher)	1763	23,0	0,7	12	Dost 1990: №2257 E – Кенигсберг
6	9-1	Речь Посполитая, Эльблёнг	Август III 1733-1763	солид	1763	15,5	0,4	1	Kopicki 1978: №357.3c. Dutkowski 2003: №384
7	9	Королевство Пруссия	Фридрих Вильгельм IV 1840-1856	2½ зильбергрошена (2½ Silbergroschen)	1843	19,0	0,8	12	Gehrke 1967: №135
8	7	Королевство Пруссия	Фридрих Вильгельм I 1713-1740	солид	1736	15,5	0,4	12	Dost 1990: №1655-1657
9	7	Королевство Пруссия	Фридрих Вильгельм IV 1840-1856	1 пфенниг	1852	17,5	0,9	12	Gehrke 1967: №130 A – Берлин
10	6а	Королевство Пруссия	Фридрих Вильгельм III 1821-1840	2 пфеннига	1827	20,0	1,1	12	Gehrke 1967: №101
11	6а	Королевство Пруссия	Фридрих Вильгельм IV 1840-1856	2 пфеннига	1854	20,5	1,0	12	Gehrke 1967: №129

Литература:

1. Архенгольц, И. В фон. История семилетней войны, Москва, 2001.
2. Грималаускайте Д., Калашников Е.А. 2007. Находки товарных пломб в Калининграде в 2006 г. // Четырнадцатая Всероссийская нумизматическая конференция. Санкт-Петербург – Гатчина, 16-21 апреля 2007 г. Тезисы докладов и сообщений. М., 2007. С. 125-129.
3. Калашников Е.А., Синчук И.И. Копилки из раскопок г.Калининграда сезона 2006 г. // Четырнадцатая Всероссийская нумизматическая конференция. Санкт-Петербург – Гатчина, 16-21 апреля 2007 г. Тезисы докладов и сообщений. М., 2007. С. 163-165.
4. Dost K.. Münzen Preussenland Herzogtum Preusen und Provinz ostpreusen im Königreich 1525-1821. [Essen], 1990.
5. Dutkowski J., Sushanek A. Corpus nummorum civitatis Elbingensis. Gdańsk, 2003.
6. Gehrke D.A.. Die Münzen des Königreichs Preusen 1797-1871. Berlin, 1967.
7. Ivanauskas E. Anglijos, Airijos ir Škotijos monetų radiniai Lietuvoje // Kultūros paminklai. Nr. 6. Vilnius, 2000. P. 10-11.
8. Kopicki E. Katalog podstawowych typów monet i banknotów Polski oraz ziem historyczne z Polską związanych. T.III. Warszawa, 1978.
9. Krause C.L., Mishler C. Standard catalogue of world coins. Eighteent Century 1701-1800. Iola, Wisconsin. Krause publication, 1978.
10. Seaby H. A. Standard catalogue of British coins. V.I. Coins of England and United Kingdom. Revised 16th edition. Edited by Peter Seaby and P.Frank Purvey. London, 1978.

Скороход Ольга

МОНЕТНИЙ ДВІР У САДГОРІ В ІСТОРІОГРАФІЇ

MINT SADGORA IN HISTORIOGRAPHY

Садогурська монета – мідна монета, що карбувалась Російською імперією на території Молдавського і Волоського князівств у роки російсько-турецької війни 1768-1774 рр. Після завершення виробництва монети були вилучені з обігу, однак, завдяки монетному двору з'явилось поселення Садогура (Садгора, нині у складі Чернівців). Безперечно питання історії Садогурського монетного двору, біографія його засновника барона П.-Н.Гартенберга та знахідки монет не залишись осторонь наукового осмислення. У нашій розвідці ми спробуємо розглянути бодай частково історіографію Садогурської монетарні.

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. **Авраменко Віталій** – краєзнавець, колекціонер; vitalii.v.avramenko@gmail.com.
2. **Анохін Олег** – краєзнавець, колекціонер; barbarous.imitations@yandex.ru.
3. **Бакалець Олексій** – кандидат історичних наук, докторант Інституту історії НАН України, член НСКУ, експерт Центру соціокультурного проектування МТПЛ, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ імені О. Довженка. bakalec_alex @ukr.net.
4. **Баранов В'ячеслав** – старший науковий співробітник Інституту Археології НАНУ.
5. **Барашкова Оксана** – старший науковий співробітник сектору нумізматики, фалеристики, медальєрики та боністики Національного музею історії України;
6. **Безпалько Владислав –** науковий співробітник сектору документально-речових фондів Національного музею історії України. podebrad2016@gmail.com.
7. **Богуш Анатолій** – краєзнавець, член Білоруського товариства нумізматів.
8. **Бойко-Гагарін Андрій** – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник сектору нумізматики, фалеристики, медальєрики та боністики Національного музею історії України; boiko.gagarin@gmail.com
9. **Бривко Микола** – аспірант, Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
10. **Бутко Андрій** – директор Світловодського міського краєзнавчого музею, аспірант кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету.
11. **Ваврчак Оксана Єльжбета** – аспірант, Вроцлавський Університет, Польща; rokswaw@gmail.com
12. **Гулєцький Дмитро** – краєзнавець, член Білоруського товариства нумізматів. j.radziwill@gmail.com
13. **Гуржій Іванна** – кандидат історичних наук, науковий співробітник Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. ivka85.85@mail.ru
14. **Деменко Людмила** – молодший науковий співробітник Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
15. **Дергачева Лілія** – доктор габілітований, старший науковий співробітник Інституту культурного спадку Академії наук Молдови. dergaciova_lili@mail.ru
16. **Джесмеджиян Артем** – краєзнавець, колекціонер; artem.djesmedjyan@gmail.com.

17. **Зайончковський Юрій** – Доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Харківського національного університету будівництва та архітектури. zyvkharkov@gmail.com
18. **Збишек Шустек** – інститут історії Словацької академії наук, Братислава. zbysek.sustek@savba.sk
19. **Зразюк Зінаїда** – завідувач сектору нумізматики, фалеристики, медальєрики та боністики, Національний музей історії України. numismat.nmhu@ukr.net
20. **Івакін Всеволод** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту Археології НАНУ.
21. **Івакін Гліб** – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАНУ.
22. **Іщук Олександр** – кандидат історичних наук, завідувач відділу Історії XX століття Національного музею історії України. oleks.ishchuk@gmail.com
23. **Кокоржицька Тетяна** – молодший науковий співробітник, Одеський археологічний музей НАН України. kokorzhytska@ukr.net
24. **Корпусова Ірина** – молодший науковий співробітник, Одеський археологічний музей НАН України. korpusova@ukr.net
25. **Коцур Віктор** – доктор історичних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди».
26. **Крицук Роман** – науковий співробітник Національного історичного музею Республіки Білорусь. kola.sonca@gmail.com
27. **Куклік Барбара** – член Польського товариства нумізматичного, філіал в Білостоку.
28. **Кулешов Сергій** – доктор історичних наук, професор. posena@ukr.net
29. **Курок Олександр** – доктор історичних наук, професор, ректор Глухівського НПУ імені О. Довженка.
30. **Лазаренко Володимир** – молодший науковий співробітник, науково – історичного відділу Державного музею авіації імені Антонова. nagradoved@mail.ru
31. **Ластовський Валерій** – доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв. lastov@ukr.net
32. **Литвинчук Олександр** – магістр історії, Керівник рівненського товариства колекціонерів. zveroboy.rivne@gmail.com
33. **Манзуренко Віталій** – колекціонер, краєзнавець, громадський діяч. vit@polynet.lviv.ua
34. **Матеша Дмитро** – краєзнавець, член Білоруського товариства нумізматів. ozcoin@mail.ru
35. **Мизгін Кирило** – кандидат історичних наук, науковий ад'юнкт, Інститут археології Варшавського університету kvmyzgin@gmail.com

36. **Мільчарек Маріуш** – доктор габілітований, професор, Польща; mielmar@umk.pl
37. **Моїсеєнко Микита** – інженер, експерт з руської нумізматики X-XI століть, атестований Міністерством культури РФ. shornaja-help@mail.ru
38. **Надвірняк Олександр** – координатор проекту «Terra Amadociae»; amadoca9@gmail.com
39. **Ніколаєв Микола** – доктор історичних наук. olbiopol@gmail.com
40. **Носачов Сергій** – аспірант Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, провідний науковий співробітник, Національний музей історії України. novaderzava@gmail.com
41. **Орлик Василь** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету, керівник Центру дослідження проблем нумізматики та історії грошового обігу ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди». v.m.orlik@gmail.com
42. **Орлик Світлана** – кандидат економічних наук, доцент, докторант Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка. svitlana.orlik@gmail.com
43. **Осипенко Максим** – науковий співробітник сектору "Середньовічна археологія" Національного музею історії України. osypenko.ms@gmail.com.
44. **Пасічник Наталія** – кандидат педагогічних наук, доцент, Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. pasichnyk1809@gmail.com
45. **Пересунчак Олександр** – вчитель історії, Завалівське навчально-виховне об`єднання «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів»
46. **Пінкасевич Олег** – колекціонер, краєзнавець. oleg_pinkasevich@ukr.net
47. **Погорілець Олег** – директор державного історико-культурного заповідника «Меджибіж»;
48. **Родіонова Олена** – старший науковий співробітник Національного музею історії України.
49. **Саввов Ростислав** – кандидат технічних наук, доцент. rvsgoogl@gmail.com
50. **Саламаха Владислав** – колекціонер, краєзнавець. cyberboom@ukr.net
51. **Сінчук Іван** – нумізмат, провідний науковий співробітник, Відділ давньо-білоруського мистецтва, Національний художній музей Республіки Білорусь. sintchouk@tut.by
52. **Скопненко Богдан** – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу “Історії України у ХХ ст.”, Національний музей історії України. sko-bogdan@i.ua

53. **Скороход Ольга** – аспірант кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету. olhaskorohod@gmail.com
54. **Сустретов Анатолій** – аспірант, Центральноукраїнський національний технічний університет. a_sustretov@ukr.net
55. **Тішкін Володимир** – нумізмат, дослідник, колекціонер;
56. **Тупчієнко Микола** – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних наук інформаційної та архівної справи Центральноукраїнський національний технічний університет. tupchy_mp@ukr.net
57. **Філіпов Кшиштоф** – доктор габілітований, професор, Університет в Білостоку, член Польського нумізматичного товариства; ksf56@wp.pl.
58. **Шапринський Володимир** – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії № 1 Вінницької обласної лікарні ім. М. Пирогова. shaprinskiy@rambler.ru
59. **Шатайло Юрій** – завідувач центру експертизи культурних цінностей, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. georg.fish72@gmail.com
60. **Швець Дмитро** – краєзнавець, колекціонер;
61. **Шостопал Анатолій** – заступник голови громадської організації "Черкаський колекціонер". ant-49@ukr.net
62. **Шпортун Оксана** – аспірант кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи, Центральноукраїнський національний технічний університет. shportoon1994@gmail.com
63. **Шустек Збишек** – Інститут історії при Словацькій академії наук.
64. **Янов Дмитро** – лаборант, Одеський Археологічний музей НАН України. nv63115@gmail.com

V Міжнародна наукова конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НУМІЗМАТИКИ У СИСТЕМІ СПЕЦІАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Тези доповідей
21 - 22 червня 2018 р.

Комп'ютерне верстання: Домбровська Я. М.
Дизайн обкладинки: Домбровська Я. М.

Підписано до друку 21.12.2017 р. Формат 60х84 1/8.
Папір офсент. Гарнітура Times. Наклад 300.
Зам. № 655. Ум. друк. арк. 8.
Виробник ФОП Домбровська Я.М., свідоцтво про
державну реєстрацію №2 340 000 0000 003646 від 15.07.2015 р.
08055, Київська обл., Макарівський р-н., с. Вільне,
e-mail: devis519@ukr.net